

Зоран Б. Гаврић

Дечак Змај
и друге бајке

Зоран Б. Гаврић

*Дечак Змај
и друге бајке*

Турнић Влада из Спорограда

Драга децо, ова бајка је веома, веома спора јер описује једног чудног створа. Зато ћу вас повести сад право у Спороград.

Далеко, у Царству зелене шуме, у коју ретко ко стићи уме, иза седме кривине вијугавог пута, иза капије града Бачене гуме, нечујно, у трави, хиљаде Спорограђана лута.

О, како је чудан град тај Спороград! Ниједна кућа нема стално место, па се план града мења веома често. Нема ни фабрика, ни возача, има само спорих, упорних клизача. Зеленило у том граду свуда влада, а становници пасу траву попут стада.

Бејаше време жаркога лета, па после великог свежег пљуска изашло друштво да се прошета.

Али младом Спорограђанину Влади вечито смета да се после кише шета. Окрене своје велико стопало, па преко мокрог лишћа што је опало пређе и једну повећу грану и оде далеко на супротну страну. Успут се умори, па један пипак опружи, смеђ и од оног другог дужи. Тако је Спороград остао без једне куће сад.

Чим мали Спорограђанин пређе из шуме у велики виноград преко пута, он залута. На сваком **клизу** беше неком свом рођаку близу. И на телу рођака виде два пара пипака. Лењо је јео лист винове лозе, сваки час мењајући позе. Спорограђанин је чекао да га жеља прође, па се сакрио у црно грожђе.

„Баш немам среће! Желим да упознам велико мирисно цвеће.”

И док је висио на једном листару, оклизну се и паде право у бару.

О, ужаса! Хладно му је! Да дише не може! Пошто не знаде куд ће, завуче се, мокре коже, у лавиринт своје куће.

Угледа га брза Буба Газивода што по површини баре хода. Приђе му и рече:

„Добар дан! Да ли је улаз слободан?”

А Спорограђанин рече:

„Иди!”

Али радознао, око на врх пипка пружи да посетиоца боље скужи!

„Хм!”, рече Газивода, „глава ти је нешто дужа, али личиш на Барскога Пужа. Вероватно он и сада спава у Царству барских трава.”

Спорограђанин доплови до обале и ухвати се за високи рогоз који обиђе скроз, па око белог локвања, па споро преко пања сустиже створа што рогове пружа, Барскога Пужа.

Испричао је Барском Пужу причу спору и много дужу од пута који је прешао док није залутао.

Барски Пуж је био јасног става:

„Бара је препуна сочних трава. У њој се само једе и спава!”

Спорограђанин стисну рожната уста и упути се ка трави што је густа. У трави га нека жена спази, надви се над њега, али га не згази. И док је у љуштури цвокотао од страха, нађе се у кошари препуној ораха. Климао је тако без погледа и видика све до Великог шљивика. Тек тада промоли очи, а срце му од среће поскочи.

„Па, да! Сада сам усред шљивика, близу Огромног пластеника.”

Прошао је преко брда ораха до ивице кошаре и скочио без даха. На сву срећу, пао је у траву и извукао живу

главу. Зашто се радује пластенику? Зато што усред Огромног пластеника живи најстарији пуж Жика. Било лето, била зима, Жика увек хране има. Поврће пуно витамина Жика једе много година. Цео Спороград зна ко је Жика из Пластеника.

Кад чу Жика шта младог пужа мори, климну пипцима са очима, па прозбори:

„Драги рођаче, морам да ти кажем! Најстарији сам, не приличи ми да лажем! Сваки ми се пуж на овоме диви, а ниједан неће у пластенику да живи. Док сунце сија, свеж ваздух им прија, а мени се овде кућица усија! Право ћу ти рећи, морам одавде што пре утећи! Него, сутра ће људи у цик зоре да одвозе поврће чак на море. Када угледаш воду што је слана, знај да си на обали плавог Јадрана. Кад је плима, пливај сатима ка меканим муљевитим днима. Видећеш где живи рођак наш, познат по имену Пуж Бачваш.”

После дугог пута наш пужић у море залута. Пливао је по површини где су га љуљушкали таласи фини. Затим је с надморске висине понирао у тамне дубине. Поздрављао је рибице и морске сасе, морске коњице и морско прасе. На дну мора угледао је чудесно Царство камења најчуднијих боја ком се није знало броја.

„Како су обли и глатки”, помислио је наш пуж слатки, па иако сав у бризи, поче задовољно по њима да клизи. Доклиза у великој дубини ка једној ували, коју су наранцасти **корали** чували. И угледа у предивној бачви пужа чудака, свог рођака. Пошто га је упознао, Пуж Бачваш рече радознао:

„На дну мора сам срео многа чуда до сада, али пужа из винограда никада. Осим тога, пријају ми осама и шум мора, да ловим мекушце и бодљокошце и још неког сличног створа.”

Наш пужић заузео достојанствену позу:

„Али, ако си пуж, зар не волиш винову лозу?”

Пуж Бачваш га чудно погледа, па рече:

„Пре неко вече угледали смо на дну флашу вина, а тамо и даље траје **светковина**. Морска звезда је свака опустила свих пет крака, па их морске струје носе и мени храну доносе.”

Пужић Влада се намршти тада:

„Овде ниједан пуж није баш чист! Ми не пијемо вино, већ једемо лист!”

Тада му рече Пуж Бачваш:

„Пошто ниси наш, пођи неколико миља од обале и плићака да упознаш нашег тајанственог рођака! Када на чврстом дну угледаш кућицу вретенасту, упознаћеш ретку и лепу Митру Пругасту.”

Озари се Влада, врати му се нада да ће упознати на дну мора себи каквог сличног створа. Прошао је Влада многе морске невоље сада. Био је у великој ували коју су чаробни корали чували, а при крају свог спорог хода налетео је на опасног циновског Октопода.

Шћућурен у кућици између два облутка, непомичан као лутка, налик камену, вратио се у мислима времену када је био безбрижан у улицама Спорограда. О, његове среће! Октопод га опкорачи са својих осам ногу! Појести га неће, хвала богу! Октопод је хитао као да скакуће у продавницу морске обуће. Није шала, обућа се прави од најфинијег корала.

Тако је пужић Влада кренуо Митри сада. Чудесне ли лепоте наше Митре! И пипке сребрнасте има хитре. Задивљено је Влада слушао Митру која је свирала пипцима **цитру**.

Како бих радо имала мужа,

Са којна дивної виноїрадскої љужа!

Пева Митра, песма се чује, малом Влади срце поскакује.

Пред Митру је ступио тада:

„Дозволите ми да вам се представим сада! Ја сам пуж Влада из Спорограда. То је близу Великог винограда.”

Митра га неповерљиво погледа:

„Зар виноградски пуж тако изгледа?”

Затим је показала све своје чари у жељи да Влади расположење поквари.

„У мојим је снима онај што живи на хридинастим днима. У подножју стрмих стена је и овог трена, масивне вретенасте кућице највећи јадрански пуж, изглед му је строг и зове се Тритонов Рог.

Љубомора Владу обузе, на врх пипака му јурнуше сузе. У кућицу своју се повуче и поче гласно да јауче.

Митра се сажали, па у помоћ стаде звати **Маестрала**. Он поче да се хвали и оте му се свежи дах, који повуче Владу до обале у један мах.

Чим је обишао велико стење, на обали га дочека врело камење. Од бола се у кућицу скупи. Тада се око њега неколико деце окупи.

„Видите пужеву кућицу! Сигурно је празна.”

Тако за Владу настаде тешка казна. Неки неваљали дечак се хвали како ће у акваријум са рибицама да га свали. Друга љубоморна деца су га спазила и намерно згазила. Пужева крхка кућица пуче, а несрећни Влада стаде да јауче.

Шта ће сада? Сачекао је у плићаку, па се тек по мраку упути преко обале у траву да спасе живу главу.

Прича се да је чудом стигао чак до Сталаћа, али ово је, децо, бајка о настанку првог пужа голаћа. Можда још увек свраћа у Спороград, али без кућице га нико не познаје сад.

